

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De delbora [et] Barach. Sysara. Jahel. [et] Jabin. ca. vij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

ens cum liberasset. Fricus et helles insidias nouercales euaserunt in nauis, cuius insigne fuerat arces. In dardania regnauit tros a quo troia condita fuit. Perseus occidit gorgone medretrice, que ob nimiam pulcritudinem spectatores suos mentis impotes reddebat. Dionysius in indianisam condidit, et a suo nomine eam appellauit.

De delbora et barach sycara iabel et iabin
Capitulum VII.

Est mortem aioth

addiderunt filii israel facere malum coram domino. Qui tradidit eos in manus iabin regis ebanaan, qui regnauit in asor et habuit ducem exercitus sui sycaram. Ipse autem habitabat in aseroth gentium que sic dicebatur, quia non ab uno populo, sed a multis collectis gentibus habitabat, et oppressit filios israel per viginti annos. Qui clamauerunt ad dominum. Erat autem delbora propheta sycorae lapidoth, que posuerat tentorium suum in monte effraim sub arbore palme, que dicebatur palma delbore, et ascendebant ad eam filii israel in omni iudicio. Que uocauit barach filium abinoe de cedis, alias cades de nephtalim. Mulier enim itura ad prelium uocauit uirum suum, qui supradictus est lapidoth. Creditur enim fuisse idem barach et lapidoth, quia eadem est utriusque nominis interpretatio. Interpretatur enim utriusque consulcatio, delbora uero hebraice apertio. Que dixit ad eum, Precepit tibi deus israel, Duc exercitum in montem thabor, decem milia de nephtalim et zabulon, ego tradam sycaram in manus tuas iuxta torrentem cyson. Cui barach, Nisi ueneris mecum non pergam. Qui ait, Ibo, sed victoria tradetur in manus mulieris. Nunciatum est sycaræ, quod ascendissent delbora et barach in montem thabor ad pugnam. Et congregauit exercitum ad torrentem cyson, trecenta milia armatorum uisit iosephus, et decem milia equitum, et nonaginta currus falcatos, et alios currus duomilia et centum. Et ait delbora ad barach, Descende, hac die dabit tibi dominus sycaram in manus tuas. Et descendit cum decem milibus, delbora stante in monte ad orationem. Et præruit dominus sycaram et uersam multitudinem eius. Uentus grando et pluuia iruerunt in facies eorum, arcus et fundibule inuti-

les fiebant, plurimi de equis suis et curribus excussi conterebantur. Sicque conuerso in fugam exercitum sycara de curru exiliens et fugiens, peruenit ad tentorium iabel uxoris abner cinei. Abner enim cum omni domo sua recesserat a fratribus suis, qui habitabat ut diximus in sorte iudee tetenderat tabernacula sua in ualle semijm iuxta cedis, et erat fedus inter regem asor et domum abner cinei. Porro iabel suscepit fugientem et rogantes ut celaret eum, et petenti poculum dedit ei lacrymantis ut obdormiret. Illa uero dormienti clauus ferreum percussum malleo per utriusque tempus inmisit usque in terram. Et barach post paululum uenienti ostendit eum in terra cossosum. Et sic impletus est quod dixerat delbora, quod per mulierem triumphus accideret. Barach pro agens exercitum super asor obuiam uenientem iabin interfecit, ciuitatem funditus eiciens, ut ait iosephus. Cecineruntque delbora et barach canticum domino, in quo hortantur uictoriae ad benedicendum deo, rememorando beneficium quod fecerat dominus israeli dum daret legem in terremoto et pluuia, addendo et quomodo per sangar ut diximus uicerunt hostes a semitis israel et quomodo defecerat fortitudo israel, donec uirgeret delbora, quando noua bella elegit dominus, ut mulier de uiris triumpharet. Quod sequitur in cantico, surge delbora et loquere canticum non est in hebreo. Addidit quoque deus. Qui primus infestauit amalech uicto in ramath in deserto, phidim ab effraim, id est, a ioseph, effraim, et prophetauit eundem posse uincendum per saul ex beniamin. Et comendauit eos qui de manasse et isachar et zabulon et nephtalim cum eis uenerant ad prelium uituperans ruben et gad, et dan et aser, qui noluerunt cum eis uenire. Quod etiam dicit ruben contra se diuisum, intelligitur quod separauit se a pugnantibus, uel quod rubenite inter se diuisi erant, quibusdam hortantibus ut irent ad prelium, alijs dehortantibus. Quod autem dicit pugnassee eos in thane iuxta aquas mageddon, intelligendum est regionem esse secus cyson, qui preterfluit mageddon. Hebreus habent ramazache, quod interpretatur super altitudinem campi, et significat quod in campo ubi preliatum est hostibus superiores facti sunt. Quod autem sequitur stelle pugnauerunt aduersus

Judicum

ysaram non mathematice intelligendus est, quasi fatali constellatione hoc factum fuerit. Sed quia coruscationes et fulgura ita de sublimi ferebantur in eos, ac si stelle ruerent, et est hyperbolicos. Sequitur, torrens cyson traxit cadauera eorum sicut torrens cadum in, super ple traxit cadauera egyptiorum. Cadum in interpretatur antiquorum, et ponitur pro mari rubro, eo quod antiqua miracula ibi facta sunt. Quod sequitur, conculca anima mea robustos, Vox est populi sese adhortantis. Sequitur, Benedicite terre merorb, dixit angelus domini. Merorb fuit vnus de principibus chanaan, delbora pro seipam dixit angelum domini, vel michael qui preerat israeli. Dixit ut malediceret merorb quod sonat arcum, id est angelis apostatis, qui aduersabant ei in arcano. Postea benedixit label, quonia fortiter egit, et quieuit terra per quadraginta annos. Eo tpe regnum defecit apud ar gos, et traslatum est in micenas. Obijt liberpater cui sepulchrum est apud delphos iuxta apollinem aureum. Pingit pro muliebri corpore, quia mulieres militantes cum viris habuit in exercitu Ilium ab ilo conditum, et letus condita.

De gedeone.

Caplin. VIII.

Ecerunt iterum si

filius israel malum coram domino, qui tradidit eos in manibus madian et septem annis. Ascendebant enim madian et amalech singulis annis in israel, vastantes segetes eorum, et vniuersa iumenta trabentes in predam. Luncq clamasset israel ad dominum, misit ad eos vtrumque prophetam per quem exprobrauit eis dominus beneficia que contulerat eis, et tamen noluerunt audire vocem eius. Venit autem angelus domini, et sedit sub quercu qui erat in effra. Hic est vir quem dominus miserat. Lapis autem super quem sedebat et quere et ager pertinebant ad ioas patrem familie ezei. Id est, honorabiliores inter alios illius familie. Bedeon pro filius eius timens hostes qui irruerant super terram, in occulto excutiebatur frumenta in torculari, ut haberet vltimum ad fugam. Joseph dicit, hoc maximum fuisse diuine propitiationis indicium, quod tunc vretur

retur torculari pro area. Futurum enim per eum erat ut arce repleverentur et torcularia. Et ait angelus ad eum, Dominus tecum virorum fortissime. Cui gedeon, Si dominus nobiscum est, cur apprehenderunt nos hec mala. Et respexit in eum dominus in angelo et ait, Vade ego mitto te in hac fortitudine tua, quam scilicet confero tibi respicendo vel mittere percuties madian quasi virum vnus. Cui gedeon, Si gratiam inueni coram te non recedam donec reuertar. Et coram gedeone heduz posuit carnes et azymos panes in canistro et misit ius in ollam, offerens ea angelo. Cui angelus, Pone carnes et panem super petram et ius desuper funde. Quo facto tetigit ea angelus summitate virge quam gerebat. Et ascendit ignis de petra et consumpsit omnia. Angelus autem euasit ab oculis eius. Timens quod gedeon ait, Heu mihi domine, quia vidi angelum dei. Cui dixit dominus, Ne timeas. Non morieris. Eadem nocte ait dominus ad eum, Destruere aras baal quam erexit pater tuus, et nempe circa eam succide et occide taurum quem saginat idolis, alium pro taurum septennem quem ciues dedicauerunt idolo offerens mihi in holocaustum super altare quod edificabis mihi in summitate petre super quas ante sacrificium posuisti. Bedeon timens patrem et ciues, cum decem seruis omnia nocte compleuit, et vocauit altare patris domini, et latuit. In crastino ciues dixerunt ad ioas, Educ filium tuum ut moriatur, quoniam nam fecit hoc. Quibus ille ait, Nunquid vultis rores estis baal? Sed deus est baal vindicet se. Exinde dicitur est gedeon ierobaal, id est, fortitudo baal, quasi fortis contra baal. Igitur madian et amalech transito iordane sederunt in valle israhel quasi locuste. Spiritus autem domini induit gedeon, vocauitque domum abiezer, de cuius familia ipse erat, et ipse misit nuncios ad manassen et aser et zabulon et neptalim. Qui occurrerunt ei triginta duomilia. Et petijt gedeon signum victorie a domino in vellere posito in area, si nocte illa vellere complueretur, area sicca maneret. Et factum est ita. Et expresso vellere rore concampluerunt. Sequenti nocte ne casu factum putaretur petijt signum in contrarium, ut area irrigaretur, et vellus sicus esset. Quod factum est. Venit autem gedeon cum suis ad fontem qui dicitur arad. Et ait dominus ad gedeon